

לרפואת דבורה בת תרצה שושנה

תרומות - פרק אחד עשר

משנת רפאל - רצז

אסורות לזרים, לפי שהן לחות ואינן נטחנות היטב, ונשאר בהם הרבה קמח. **ושל ישנות - מתרות** לפי שהן יבשות ונטחנות היטב - מתרות, מכיון שאין קמח מעורב בהן כלל. **ונוהג בהוצאת הסובין והמורסן בתרומה פדרף שהוא נוהג בחלין** וכשמשליך מה שאינו ראוי לאכילה אין זה נקרא מאבד תרומה.

המסלת - המנפה קמח של תרומה והוציא סולת בשיעור **קב או קנים לסאה** כדי לעשות פת נקייה ביותר - **לא יאבד את השאר** לפי שעדיין הוא ראוי לאכילה, ואסור לאבד תרומה, **אלא יניחנו במקום המצנע** כדי שלא יאבד:

משנה ו

מגורה - מחסן של תבואה **שפנה מפנה חטי** **תרומה** כדי להכניס בה חטי חולין, **אין מחיבין אותו להיות יושב ומלקט אחת אחת, אלא מכבד** - מטאטא **פדרפו** את כל חטי התרומה **ונותן לתוכה חלין** ואינו חושש משום מאבד תרומה אף אם נשאר שם גרגירים:

משנה ז

וכן חבית של שמן של תרומה שנשפכה, אין מחיבין אותו להיות יושב ומטפה - סופג את כל השמן, **אלא נוהג בה פדרף שהוא נוהג בחלין** ומה שנשאר, אין זה נחשב כמאבד תרומה:

משנה ח

המערה מפד לכד שמן או יין של תרומה, ולאחר שעירה כל מה שבכד השהה אותו על הכד השני **ונוסף ממנו שלש טפחים** כדרך הכלים שמטפטים

לאחר העירוי, **נותן לתוכה** - לתוך הכד שמן או יין **חלין** ואין חוששים לטיפות המעטות שנשאר בכד. אך אם קודם שנתן לתוכה חולין **הרפינה** - הטה את הכד על צידה לאחר שהסיף ממנה שלוש טיפות **ומצה** את שיירי היין או השמן בדפנות הכד - **הרי זו** - הטיפות שנשאר **תרומה**.

ר' עובדיה מברטנורא ישנות. שהן יבשות ונטחנות היטב מותרות. שאין קמח מעורב בהן כלל. ועד ל' יום נקראים חדשות: ונוהג בתרומה. בהוצאת הסובין והמורסן כדרך שנוהג בחולין, ואין כאן משום מאבד תרומה כשמשליך מה שאינו ראוי לאכילה: המסלת. שקולט את הסולת כדי לעשות פת נקיה ביותר, ולא בירר מסאה אחת שהיא ששה קבין אלא קב או קבים: לא ישליך את השאר. שהרי הוא ראוי לאכילה, ונמצא מאבד את התרומה: ו מגורה. אוצר שאוגרים תבואה לתוכו: מכבד כדרכו. כדרך שרגילים לכבד האוצרות בעת שמפנים אותן: ז מטפה. מאסף את השמן בטפה שלו, כלומר מקנחו באצבעותיו: ח המערה. יין או שמן של תרומה מכד לכד, ואחר שעירה כל מה שבתוכו נטפו ממנו שלש טפין, טפה אחר טפה, כדרך הכלים לאחר שעירו כל מה שבתוכו: נותן לתוכה חולין. ואין צריך לקנחה יפה קודם שיתן החולין לתוכה: הרכינה. הטה אותה על צדה, לחבית שהיה בה תרומה אחר שעירה כל מה שבתוכה ומיצה היין או השמן שהיה בה ונראה כנוס בתוכה: הרי זו תרומה. ולא אמרינן חולין הן הואיל ועירה כל מה שבתוכה

ר' עובדיה מברטנורא
ונטפו ממנו שלש טפין:
בתרומת מעשר של דמאי.
שהמעשר שלו, ונותן תרומת
מעשר לכהן, ואם יש בידו א'
משמנה שבשמינית הלוג צריך
להוליכה לכהן, אבל פחות לא.
והני מילי בטמא, אבל בטהור
אפילו כל שהוא צריך לחזר
בדמאי, אבל בודאי בין טמא
בין טהור בין רב בין מעט צריך
לחזר אחר כהן: ט כרשיני
תרומה. עיקרם למאכל בהמה,
דאי עיקרם למאכל אדם היה
אסור להאכילן לבהמה. ומכל
מקום חזו קצת למאכל אדם,
דאי לא הוו חזו כלל לאדם, לא
היו מפרישים עליהם תרומות
ומעשרות, דמידי דלא חזו
לאדם אין מפרישין עליו
תרומות ומעשרות: מאכילין
אותן. כהנים לבהמתן: מאכילה
כרשיני תרומה. הואיל וגוף
הבהמה לכהן אע"פ שמזונותיה
על ישראל. ואין כאן משום גזל,
שאם היה רוצה היה נותן
התרומה לבעל הפרה ואנן
סהדי דניחא ליה לבעל הפרה
שיתן לה כרשיני תרומה כדי
שיאכילנה בריוח, והוי כאילו
זכה בהן כהן והוא מאכילן
לבהמתו: לא יאכילנה כרשיני
תרומה. כיון שגוף הפרה
לישראל, דכתיב (ויקרא כב) וכהן
כי יקנה נפש קנין כספו, ונפש
אפילו נפש בהמה במשמע.

ואמר רחמנא קנין כספו דכהן ליכול בתרומה, קנין כספו של ישראל לא ליכול בתרומה: ישראל
שישם פרה מכהן. שקבל פרה מכהן בשומא כפי מה שהיא שוה עכשיו כך וכך דמים, ויטפל בה
ישראל לפטמה, ומה שישביח על השומא יחלקו הריוח ביניהם: לא יאכילנה כרשיני תרומה. שכיון
שקבלה ישראל בשומתה כפי מה שהיא שוה, נעשית פרתו של ישראל ואינה אוכלת בתרומה:
וכהן שקבל פרתו של ישראל. בשומא בדרך זו: מאכילה כרשיני תרומה. מפני שהיא נעשית
פרתו של כהן משעה שקבלה עליו בשומא: י שמן שריפה. שמן תרומה שנטמאת. ואמאי קרי

וְכִמָּה תִּהְיֶה בְּתְרוּמַת מְעֵשֶׂר שֶׁל דְּמָאֵי
וְיִזְכְּנָה לְכַהֵן? אֶחָד מְשֻׁמוֹנָה לְשְׁמִינִית - של
הלוג, והוא אחד מששים וארבע בלוג. פחות משיעור
זה - מותר לו לאבדה בידים:

משנה ט

כְּרִשְׁיָי תְרוּמָה - מין צמח מספוא ועיקרו למאכל
בהמה, ובשעת הדחק ראוי למאכל אדם, מְאֻכְלִין
אוֹתָם הַכֹּהֲנִים לְבִהְמָה וְלַתְּרֻגְוָלִים
שברשותם, כיון שעיקר ייעוד הכרשינים למאכל
בהמה.

יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׂכַר פְּרָה מִכֶּהֵן כגון לצורך מלאכה -
מְאֻכְלִיָּה כְּרִשְׁיָי תְרוּמָה לפי שהפרה היא של
כהן. וְכֶהֵן שֶׁשָּׂכַר פְּרָה מִיִּשְׂרָאֵל, אֵף עַל פִּי
שְׁמִזְזוּנֹתֶיהָ עָלָיו - שהכהן חייב במזונותיה - לא
יְאֻכְלֶנָה כְּרִשְׁיָי תְרוּמָה לפי שאינה קנין כספו.
יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׂם פְּרָה מִכֶּהֵן - שקיבל ממנו פרה
בשומא, ששמו אותה כמה היא שווה עכשיו,
והישראל מטפל בה לפטמה, ומה שהפרה תשביח
יחלקו הרווח ביניהם - לא יְאֻכְלֶנָה כְּרִשְׁיָי
תְרוּמָה שהואיל וקיבלה בשומא כפי שוויה, נעשית
פרתו של הישראל שאינה אוכלת בתרומה. וְכֶהֵן
שֶׁשָּׂם פְּרָה מִיִּשְׂרָאֵל - מְאֻכְלִיָּה כְּרִשְׁיָי
תְרוּמָה שהרי נעשתה פרתו של הכהן:

משנה י

מְדֻלְקִין שְׁמֵן שְׂרֵפָה - שמן תרומה שנטמא והוא
אסור באכילה ודינו להישרף, מותר להדליקו בְּבֵתֵי